

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/22/2022
Identifikačné číslo spisu: 6118389571
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6118389571.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedláčkovej v spore žalobcu: Arcus International, s.r.o., so sídlom Horná Potôň 85, 930 36 Horná Potôň, IČO: 36 259 829, právne zastúpeného advokátom JUDr. Tamás Puskás, so sídlom kancelárie Alžbetínske nám 1203, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 42 162 891, proti žalovanému: merga s.r.o., so sídlom Komenského 2826, 069 01 Snina, IČO: 35 912 782, právne zastúpenému advokátom JUDr. Martin Bašista, so sídlom kancelárie Štefánikova 8, 058 01 Poprad, IČO: 37 880 381, o zaplatenie 8 930,98 eur s príslušenstvom a zmluvnej pokuty 6 000,- eur a o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. novembra 2021, č. k. 6Cob/50/2021-361, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 16. novembra 2021, č. k. 6Cob/50/2021-361 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Humenné z 28. júna 2021, č. k. 11Cb/29/2019-315, v časti o zaplatenie 4 017,64 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 4 017,64 eur od 12. novembra 2018 do zaplatenia a v súvisiacich výrokoch o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania, z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. júna 2021 č. k. 11Cb/29/2019-315, žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I.), priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania za neuskutočnené pojednávanie, ktoré sa malo konať 8. októbra 2019 (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol (body 50. a 51. rozsudku súdu prvej inštancie), že v spore bolo preukázané, že žalobca doručoval žalovanému objednávku - návrh na uzatvorenie zmluvy z 22. septembra 2017, v ktorej špecifikoval predmet diela podľa ponuky v alternatíve 6 vystavenej žalobcom s dohodnutou výškou ceny diela 62 518,34 eur bez DPH vrátane dopravy a montáže s termínom dodávky, na základe výzvy objednávateľa 7 dní vopred. Táto objednávka nebola žalobcom potvrdená podpisom, ale žalobca odoslal žalovanému svoj formulár objednávky z 25. septembra 2017,

ktorej obsahom bola objednávka hliníkových dverí podľa ponuky žalobcu v alternatíve 6 s termínom výroby maximálne do 65 dní s celkovou cenou 62 518,34 eur s určením spôsobu jej úhrady s odkazom, že všetky obchodné podmienky žalobcu sa riadia VOP. Na tomto formulári objednávky žalovaný potvrdil objednávku s požiadavkou na zľavu z celkovej ceny 3 % a na recipročnú platnosť článku III. bodu 8 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej aj „VOP“) v prípade omeškania dodávateľa s termínom dodávky. Keďže žalovaný navrhol zmenu obsahu zmluvy o dielo v časti výšky jej ceny, súd prvej inštancie bol toho názoru, že došlo k podstatnej zmene návrhu na uzatvorenie zmluvy v zmysle objednávky z 25. septembra 2017, a teda uvedením požiadaviek žalovaného došlo z jeho strany k odmietnutiu návrhu žalobcu ako celku s tým, že takto dopísanú objednávku je treba považovať voči žalobcovi za nový návrh. Súd prvej inštancie síce nemal za preukázané, že by žalobca na takto predloženú objednávku zo strany žalovaného osobitne písomne reagoval, avšak žalobca vystavil žalovanému zálohovú faktúru č. ZF2017017 z 2. októbra 2017 na sumu vo výške 42 449,95 eur, čo predstavuje 70 % z celkovej ceny diela uvedenej na tejto objednávke poníženej o 3 %, čo požadoval žalobca. Súd prvej inštancie teda usúdil, že vystavením tejto zálohovej faktúry došlo v zmysle ust. § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka zo strany žalobcu k vyjadreniu jeho súhlasu so zmenenou objednávkou v zmysle požiadaviek žalovaného, teda so zmenou celkovej ceny na výšku 60 642,79 eur. Týmto došlo medzi stranami sporu k uzavretiu zmluvy o dielo v ústnej forme na podklade písomnej objednávky potvrdenej žalobcom, keďže došlo medzi stranami sporu ku konsenzu o podstatných náležitostiach zmluvy. Podľa názoru súdu prvej inštancie na výšku takto dohodnutej ceny na dielo nemá vplyv neskoršie vyjadrenie žalobcu, že zľavu 3 % nemôže akceptovať (e-mail zo 7. júna 2018) z dôvodu zmeny rozsahu diela.

4. V pokračovaní odôvodnenia (bod 52. rozsudku súdu prvej inštancie) súd prvej inštancie ďalej uviedol, cit., že objednávka z 25. septembra 2017 obsahovala odkaz na VOP žalobcu, ktorými by sa mal riadiť aj zmluvný vzťah medzi stranami sporu, pričom ale súdu vyplynulo, že sa týmito VOP neriadil ani len žalobca (napr. písomne nepotvrdzoval zmenu objednávky v časti ceny za dielo). Tiež sa týmito podmienkami neriadili strany sporu pri požiadavke žalovaného o vypustenie troch dverí z tejto objednávky. Žalovaný požiadaval o vypustenie dverí č. 24 (e-mail z 19. októbra 2017) a tiež navrhol žalobcovi zmenu prevedenia dverí č. 9 a 10 s koľajnicou, avšak keďže žalobca mu na zmenu prevedenia dverí č. 9 a 10 neodpovedal, chcel žalovaný z objednávky vypustiť aj tieto dvere č. 9 a 10. Podľa názoru súdu prvej inštancie je zrejmé, že v polovici novembra 2017 prebiehala medzi stranami sporu komunikácia ohľadom zúženia rozsahu diela, kedy sa žalobca dopytoval žalovaného, ktoré treba vynechať a tiež žiadal presné rozmery. Aj súdu prvej inštancie z tejto komunikácie žalobcu vyplýva, že dvere zrejmé v tom čase vyrobené neboli, keď žalobca potreboval odsúhlasovať počet dverí a ich rozmery a ani sa v týchto mailoch neuvádza, že by žalobca mal dvere, ktoré žalovaný žiadal stornovať, už vyrobené. VOP pripúšťajú možnosť dodatočných návrhov zmien objednávky, ale len do momentu pred zadaním objednávky do výroby, avšak takýto moment zadania objednávky do výroby nie je upravený ani vo VOP, ale ani v písomnej objednávke. Napriek tomu, že žalovaný preukázateľne požadoval zúženie rozsahu diela, nedošlo medzi stranami sporu k uzatvoreniu žiadneho písomného dodatku, tak ako to predpokladali VOP, ale z konania žalobcu mal súd prvej inštancie za preukázané, že zúženie rozsahu diela k dverám č. 24 akceptoval, ale opomenul zobrať do úvahy 3 % zľavu z výšky celkovej ceny akceptovanej po doručení objednávky, pretože vo faktúre č. 20180096 ako cenu diela uviedol výšku 60 169,14 eur (čo je 62 518,34 eur mínus dvere v cene 2 349,20 eur). Tým je vyvrátená aj argumentácia právneho zástupcu žalobcu, ktorý v záverečnom zhrnutí poukazoval na dohodnutú cenu diela vo výške 62 518,34 eur, pričom vo vyjadrení k odporu právny zástupca žalobcu potvrdil zníženie ceny diela zo sumy 62 518,34 eur na 60 169,14 eur. Podľa názoru súdu došlo zo strany žalobcu aj k akceptácii vypustenia ďalších dvoch dverí z objednávky a napriek tomu, že to nebolo vyslovene z jeho strany uvedené, z následného konania žalobcu, ktoré vyplynulo z dokazovania, je zrejmé, že tieto dvere ani žalovanému nemontoval, ale ani ich nedodal, hoci konateľ žalobcu tvrdil, že boli vyrobené a tie žalovanému dodajú. Právny zástupca žalovaného v záverečnom zhrnutí poukázal, žalobca tieto dvere napriek svojej proklamácii žalovanému nedodal.

5. Záverom odôvodnenia súd prvej inštancie poukázal, že ďalšími spornými skutočnosťami v spore boli termín dodania diela; skutočnosť, či žalovaný nevytvoril žalobcovi dohodnuté podmienky na montáž; tiež

výklad, či žalovaný uznal VOP ako celok, ktorý názor prezentoval žalobca, alebo či žalovaný uznal len čl. III ods. 5 VOP, ktorého znenie navrhol recipročne použiť aj v prípade omeškania dodávateľa, ktorý názor prezentoval žalovaný; či došlo zo strany žalobcu k riadnemu vykonaniu a odovzdaniu diela; a konečne nárok žalobcu na naviac práce, ktoré tiež boli predmetom faktúry č. 20180096 (body 53. - 58. rozsudku súdu prvej inštancie). Súd prvej inštancie potom uzavrel (bod 61. rozsudku súdu prvej inštancie), že k odovzdaniu diela žalovanému došlo a na tento záver nemá vplyv absencia protokolárneho odovzdania diela, čím žalobcovi vzniklo právo požadovať zaplatenie dohodnutej ceny diela. Okrem toho, že nebolo odovzdané dielo, žalobca sa bránil aj tým, že dielo má vady, avšak nebolo preukázané, že by na základe tvrdených vád žalovaný od žalobcu požadoval, či už ich odstránenie alebo prípadnú zľavu z ceny diela. Splnenie notifikačnej povinnosti a prípadné uplatnenie reklamačných nárokov nevyplývalo ani z listov právneho zástupcu žalobcu predložených žalovaným v tomto konaní, v ktorých v mene žalovaného sa vyjadruje k spornej faktúre a vyzýva žalobcu k ukončeniu a odovzdaniu diela. Právny zástupca žalobcu tiež poukázal, že v týchto listoch žalovaný neodkazuje na zoznam vád a nedorobkov, čo je však vzhľadom na ich čas vyhotovenia prirodzené. Po zohľadnení všetkých nárokov napokon súd prvej inštancie dospel k záveru (bod 62. rozsudku súdu prvej inštancie), že žalovaný uhradil na cenu diela viac, ako mu patrí. Pokiaľ ide o uplatnenú zmluvnú pokutu (bod 63. rozsudku súdu prvej inštancie) súd prvej inštancie aj v tejto časti žalobu nepovažoval za dôvodnú, keď strany sporu sa VOP v priebehu zmluvného vzťahu neriadili, čo znamená, že neboli pre strany sporu záväzné; dojednania o zmluvnej pokute neboli podľa názoru súdu prvej inštancie dohodnuté v písomnej forme; žalovaný sa preukázateľne do omeškania nedostal a žalobca nepreukázal porušenie povinnosti žalovaným o nevytvorení podmienok pre montáž, keď nebolo zrejmé, aké konkrétne podmienky pre montáž si žalobca a žalovaný dohodli a aké konkrétne podmienky žalovaný porušil.

6. O odvolaní žalobcu (č. l. 331 - 334) rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), ktorý rozsudkom z 25. marca 2021, č. k. 4Cob/199/2019-1112 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku (body 26. - 30. napadnutého rozsudku) uviedol, že ani jeden z odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ Civilného sporového poriadku) nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. S dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil a v podrobnostiach na tieto dôvody odkázal. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k dohode o znížení rozsahu diela o troje dverí, ktoré žalovaný po zaslaní objednávky od žalobcu nežiadal vyrábať a dodávať, ale tiež aj k dohode o rozšírení diela o vykonanie demontáže a opätovnej montáže dvoch dvier, avšak bez dojednania o výške ceny, okrem ceny jedných dvier, ktorú cenu žalobca od celkovej dohodnutej ceny za dielo žalobca odrátal. Správne potom súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný žalobcovi uhradil na cenu diela viac, ako by mu tento nárok patril. Odvolacia námietka, že v konaní nebolo preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá dohoda o zmene rozsahu diela, je nedôvodná. Čo sa týka námietky žalobcu, že strany sa dohodli, že ich zmluvný vzťah sa bude riadiť VOP, odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že VOP mali byť pre zmluvné strany záväzné, zároveň je však potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že strany sporu medzi sebou zaviedli prax, podľa ktorej VOP žalobcu na svoj zmluvný vzťah neaplikovali, teda necítili sa týmito podmienkami viazané, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že strany sporu tieto podmienky v rámci plnenia svojich zmluvných povinností nedodržiavali. Nedôvodné boli tiež odvolacie námietky žalobcu, že pre porušenie povinností žalovaného mu vzniklo právo na zmluvnú pokutu, a to z dôvodov prezentovaných súdom prvej inštancie, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, a to že strany sporu sa VOP v priebehu zmluvného vzťahu neriadili, preto neboli pre strany sporu záväzné, ďalej dojednania o zmluvnej pokute neboli dohodnuté v písomnej forme, žalovaný sa preukázateľne do omeškania nedostal a napokon žalobca nepreukázal aké konkrétne podmienky pre montáž si žalobca a žalovaný dohodli a aké konkrétne podmienky žalovaný porušil.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti, v ktorej bol potvrdený zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie čo do istiny 4 017,64 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 4 017,64 eur od 12. novembra 2018 do zaplatenia, podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie (č. l. 380 - 382) podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku a žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Úvodom dovolania žalobca fakticky zopakoval svoju skutkovú a právnu argumentáciu a mal za to, že zásadnou otázkou v spore bolo, či sa strany sporu dohodli na znížení rozsahu diela, t. j. či strany sporu uzatvorili dodatok k zmluve o dielo o znížení rozsahu diela. Dovolateľ poukázal na to, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku uviedol, že žalovaný navrhol znížiť rozsah diela, pričom z konania žalobcu následne vyplynulo, že súhlasil so znížením rozsahu diela. Z rozsudku súdu prvej inštancie však nevyplýva, aké konanie žalobcu malo znamenať vyjadrenie súhlasu so znížením rozsahu diela, súd prvej inštancie ani neuviedol, akým spôsobom mala byť uzavretá dohoda o znížení rozsahu diela, resp. akým spôsobom bol uzavretý dodatok k zmluve o dielo. Súd prvej inštancie sa síce podrobne zaoberal technologickým procesom vzniku zmluvy, v samotnom odôvodnení uzavretia dohody o znížení rozsahu diela súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný navrhol uzavrieť dohodu - dodatok o znížení rozsahu diela úkonom zo 16. novembra 2017, prijatie návrhu však už neodôvodnil žiadnym spôsobom, iba konštatoval uzavretie dohody - dodatku k zmluve. Keďže išlo o zásadnú otázku v spore, mal žalobca za to, že súd prvej inštancie mal presne odôvodniť akým spôsobom došlo k prijatiu návrhu a mal presne odôvodniť, v ktorom momente a ktorým aktom alebo konaním žalobcu malo dôjsť k akceptácii návrhu žalovaného. Súd prvej inštancie však prijatie návrhu presne neodôvodnil, len poukázal na to bez ďalšej špecifikácie, že z konania žalobcu vyplynulo, že žalobca prijal návrh žalovaného na zníženie rozsahu diela. Odvolací súd vo svojom rozsudku poukázal na obsah rozsudku súdu prvej inštancie a napriek námietkam žalobcu žiadnym spôsobom neodôvodnil, že akým spôsobom mal žalobca prijať - akceptovať návrh - ofertu žalovaného. Aj odvolací súd len konštatoval, že z konania žalobcu vyplynulo, že návrh na zmenu zmluvy prijal, avšak odvolací súd žiadnym iným spôsobom nešpecifikoval, že aké konkrétne konanie žalobcu považoval za prijatie návrhu na zníženie rozsahu diela. Sekundárne žalobca namietal zmatečnosť napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie na jednej strane poukázal na to, že strany sporu sa dohodli na tom, že ich právny vzťah sa nebude riadiť VOP žalobcu, na druhej strane pri skúmaní okolností uzavretia dohody o znížení rozsahu diela poukazoval na obsah VOP. Odvolací súd následne vo svojom rozsudku v plnom rozsahu poukazoval na obsah rozsudku súdu prvej inštancie a tento žiadnym spôsobom nedoplnil o špecifikáciu konkrétneho konania alebo aktu prijatia návrhu žalovaného na zmenu zmluvy.

10. Dovolateľ uzavrel, že rozsudok súdu prvej inštancie a rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie skutočnosti, akým spôsobom došlo k uzavretiu dohody dodatku o znížení rozsahu diela. Rozsudok súdu prvej inštancie a rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje teda zásadné vysvetlenie dôvodov zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie istiny vo výške 4 017,64 eur s príslušenstvom, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

11. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu (č. l. 408 - 409) uviedol, že s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje a má za to, že súd rozhodol správne, plne v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, ktoré správne vyložil a zaoberal sa dostatočne každou potrebnou okolnosťou a skutočnosťou, ktorá bola pre jeho rozhodnutie potrebná. Žalovaný sa domnieva, že žalobca vo svojom dovolaní poukazuje iba na nesprávnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Podľa názoru žalovaného ak dovolanie nemá vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou žalobcu vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. Žalovaný mal za to, že žalobca poukazuje svojim podaním iba na dôvody, ktoré nie sú spôsobilými dôvodmi pre prípustnosť dovolania a preto by ho mal dovolací súd odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 Civilného

sporového poriadku) a oprávnenou osobou (§ 424 Civilného sporového poriadku), zastúpenou v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je z dôvodu naplnenia predpokladu prípustnosti obsiahnutého v ust. § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku prípustné, a ako také je aj dôvodné.

13. Podľa § 419 Civilného sporového poriadku, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

14. Podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd uvádza, že pre uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 Civilného sporového poriadku a pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú i) nesprávny procesný postup súdu, ii) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň iii) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je aj možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (viď. sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu namietal, že tento svoje rozhodnutie nedostatočne, nepresvedčivo a arbitrárne odôvodnil, keď sa dostatočne nevysporiadal so zásadnou otázkou v spore, a to, či a akým spôsobom došlo zo strany žalobcu k akceptácii žalovaným uplatneného zníženia rozsahu diela (dvere č. 9 a 10); ako aj namietal zmätočnosť rozhodnutia vo vzťahu k protirečivému výkladu záväznosti VOP.

16. Dovolací súd preskúmal odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu a dospel k záveru, že odvolací súd neposkytol žalobcovi vo svojom rozhodnutí primeranú a dostatočnú odpoveď na jeho námietky vymedzené v odvolaní podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to ani za zohľadnenia skutočností, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu je potrebné vnímať v kontexte s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré spolu vytvárajú ucelený logický celok.

17. Súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatnenému zníženiu rozsahu diela skúmal konanie strán sporu a svoje skutkové a právne závery premietol do bodu 42. (v súvislosti s bodom 62.) rozsudku súdu prvej inštancie, kde uviedol, cit.: „Žalovaný požiadal o vypustenie dverí č. 24 (mail 19. októbra 2017) a tiež navrhol žalobcovi zmenu prevedenia dverí č. 9 a 10 s koľajnicou, avšak keďže žalobca mu na zmenu prevedenia dverí č. 9 a 10 neodpovedal, chcel žalovaný z objednávky vypustiť aj tieto dvere č. 9 a 10. Podľa názoru súdu je zrejmé, že v polovici novembra 2017 prebiehala medzi stranami sporu komunikácia ohľadom zúženia rozsahu diela, kedy sa žalobca dopytoval žalovaného, ktoré treba vynechať a tiež žiadal presné rozmery. Aj súdu z tejto komunikácie žalobcu vyplýva, že dvere zrejme v tom čase vyrobené neboli, keď žalobca potreboval odsúhlasovať počet dverí a ich rozmery a ani sa v týchto mailoch neuvádza, že by žalobca mal dvere, ktoré žalovaný žiadal stornovať, už vyrobené.“ Z uvedeného záveru súdu prvej inštancie možno vyvodiť, že v spore nepovažoval za sporné, že nárok na

zniženie rozsahu diela (dvere č. 24) a zmenu (a neskôr zúženie) rozsahu diela (dvere č. 9 a 10) bol žalovaným u žalobcu riadne uplatnený. Pokiaľ však ide o akceptáciu zo strany žalovaného, súd prvej inštancie uviedol, cit. (bod 42. in fine): Podľa názoru súdu došlo zo strany žalobcu aj k akceptácii vypustenia ďalších dvoch dverí z objednávky, a napriek tomu, že to nebolo vyslovene z jeho strany uvedené, z následného konania žalobcu, ktoré vyplynulo z dokazovania, je zrejmé, že tieto dvere ani žalovanému nemontoval, ale ani ich nedodal, hoci konateľ žalobcu tvrdil, že boli vyrobené a tie žalovanému dodajú. Právny zástupca žalovaného v záverečnom zhrnutí poukázal, žalobca tieto dvere napriek svojej proklamácii žalovanému nedodal.

18. Uvedený záver súdu prvej inštancie neposkytuje žalobcovi odpoveď na jeho zásadnú námietku vznesenú v spore, a to absenciu prejavu vôle žalovaného so znížením rozsahu diela. Žalovaný opakovane namietal, že jednostranné oznámenie žalovaného o znížení rozsahu diela nepostačuje na záver o uzatvorení dohody o znížení rozsahu diela. Tu je na mieste poukázať na skutočnosť, že žalobca v spore namietal, že rozsah objednávky o sporné dvere č. 9 a 10 nie je možné v intenciách listu zo 16. novembra 2017 (č. l. 72) zúžiť, keď súčasti dverí už boli v tom čase objednané a doručené, čo preukazoval vyrozumiením zo 7. júna 2018 a súvisiacou komunikáciou (č. l. 76, resp. 78 - 80) a na ktorých námietkach zotrval aj v odvolacom konaní, pričom namietal absenciu náležitého odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo do prejavu vôle akceptovať návrh žalovaného na zúženie rozsahu diela. Žalobca v uvedenom kontexte poukázal aj na to, že email jeho zamestnanca (ekonómky C.T.) z 1. decembra 2017 (č. l. 74 - 75) nie je možné považovať za akceptáciu návrhu na zmenu rozsahu diela, a tiež, že sám žalovaný prejavil záujem využiť predmetné dvere iným spôsobom. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalovaný v odvolaní namietal, že predmetné dvere sú vyrobené a k dispozícii v jeho prevádzke.

19. Odvolací súd v predmetnom rozsahu v zásade žiadnym relevantným spôsobom nereflektoval na odvolacie námietky žalobcu, keď sa s odvolaním žalobcu vysporiadal v bode 28. napadnutého rozsudku tak, že uviedol, cit.: V konaní bolo jednoznačne preukázané, že medzi stranami sporu došlo k dohode o znížení rozsahu diela o troje dverí, ktoré žalovaný po zaslaní objednávky od žalobcu nežiadal vyrábať a dodávať, ale tiež aj k dohode o rozšírení diela o vykonanie demontáže a opätovnej montáže dvoch dverí, avšak bez dojednania o výške ceny, okrem ceny jedných dverí, ktorú cenu žalobca od celkovej dohodnutej ceny za dielo žalobca odrátal. Správne potom súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný žalobcovi uhradil na cenu diela viac, ako by mu tento nárok patril. Odvolacia námietka, že v konaní nebolo preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá dohoda o zmene rozsahu diela, je nedôvodná.

20. Na to, aby došlo k úspešnému zúženiu predmetu diela (rozumej záväzku), tzn. dohode o zrušení záväzku (dissolúcií), kedy pôvodný nesplnený záväzok zaniká, bez toho aby bol nahradený záväzkom novým; nepostačuje prejav vôle jednej zo zmluvných strán, doručený do dispozície inej zmluvnej strane, je kumulatívne potrebné, aby tento prejav vôle bol aj akceptovaný, a to buď aktívnym prejavom vôle, prípadne naplnením zákonného, resp. zmluvného predpokladu. V predmetnej veci nebolo preukázané, že by na zúženie záväzku postačovalo doručenie prejavu vôle žalovaného do dispozície žalobcu, tzn. na úspešné zúženie predmetu diela sa vyžadoval prejav vôle (akceptácia) žalobcu. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií však tento prejav vôle (akceptácia) žalobcu nevyplýva.

21. Rovnako prisvedčil dovolací súd aj námietke zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie), keď sa stotožnil s názorom žalobcu, že konajúce súdy oboch inštancií aplikujú v predmetnej veci právny záver ohľadne záväznosti VOP protirečivo. Napriek tomu, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozsudku podrobne zaoberá tým, či zo správania sa strán sporu v ich zmluvnom vzťahu vyplýva, že tieto sa cítili byť VOP viazané, pričom súdy oboch inštancií dospeli k záveru, že strany VOP na svoj zmluvný vzťah neaplikovali, resp. tieto podmienky nedodržiavali (viď. najmä bod 29. napadnutého rozsudku), pri posudzovaní podmienok pre zúženie rozsahu diela súd prvej inštancie odkazoval práve na VOP a tam obsiahnutú úpravu zúženia predmetu diela a jej podmienky, keď uviedol, cit. bod 42. rozsudku súdu prvej inštancie: VOP pripúšťajú možnosť dodatočných návrhov zmien objednávky, ale len do momentu pred zadaním objednávky do výroby, avšak takýto moment zadania objednávky do výroby nie je upravený ani vo VOP, ale ani v písomnej

objednávke. Dovolací súd považuje uvedený odkaz na VOP za zmätočný, keď súd prvej inštancie jednak konštatuje absenciu záväznosti VOP a na strane druhej pre potreby novácie záväzku aplikuje tam obsiahnuté podmienky. Pokiaľ súdy oboch inštancií mali za to, že síce VOP nie sú pre zmluvné strany záväzné, avšak mienili tieto aplikovať ako výkladové pravidlá (pomôcku výkladu vôle), uvedenú skutočnosť bolo potrebné primeraným spôsobom obsiahnuť v písomnom odôvodnení napadnutých rozhodnutí tak, aby u adresátov rozhodnutí nenastali pochybnosti o dôvodoch a záveroch rozhodnutia.

22. V preskúmvanej veci preto podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu došlo k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku. Táto vada spočíva v rozpornom a v niektorých častiach až nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie v časti nároku na zaplatenie ceny diela za dvere č. 9 a 10 (t. j. 4 017,64 eur s príslušenstvom). V dôsledku toho je rozsudok odvolacieho súdu nepresvedčivý, a táto skutočnosť je sama osebe dôvodom na jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci na ďalšie konanie. Dovolací súd pre úplnosť dodáva, že rozhodnutie je nepreskúmateľné aj vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, pričiacu sa pravidlám logického uvažovania.

23. Keďže konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou nesprávneho procesného postupu, predpokladanou v ustanovení § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, dovolací súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil (§ 449 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Dôvody, pre ktoré bolo potrebné zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, identifikoval dovolací súd aj pri rozhodnutí súdu prvej inštancie a aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Vec napokon vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 Civilného sporového poriadku).

24. V ďalšom konaní sú súdy viazané právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 Civilného sporového poriadku). Súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne preskúma, či došlo k zúženiu diela, najmä sa bude zaoberať prejavom vôle (akceptáciou) na strane žalovaného. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 451 ods. 2 k § 393 ods. 2 in fine Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.